

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Người Đàn Bà Pháp Chủ Đồn Điền Cao-Su Ở Long-Thành, Biên-Hoà Năm 1932** được đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

Une femme planteur: Mme de la Souchère - La Princesse de l'hévéa

NGƯỜI ĐÀN BÀ PHÁP CHỦ ĐỒN ĐIỀN CAO-SU Ở LONG-THÀNH BIÊN-HOÀ, NĂM 1932

Bức ảnh dưới đây được chụp gần khu vực sông Đồng-Nai, một trong những con sông đáng chú ý nhất của bán đảo Đông-Dương, kể từ khi những con tàu 20 ngàn tấn đi lên vùng ngoại ô Sài-Gòn và hành trình của chúng, ở một số nơi, rộng gấp 5 lần sông Seine, Pháp quốc.

Được chụp bằng máy bay ở độ cao 1 ngàn mét, bức ảnh cho thấy khu vực đồn điền cao-su của một người Pháp, bà Souchère; và được vẽ trên mặt đất một cách đáng ngưỡng mộ. Bức ảnh này đã được tìm thấy tạp chí L'illustration ngày 25 tháng 5 năm 1929, và vào ngày 19 tháng 12 năm 1931, khi một chiếc máy bay, được sử dụng theo phương pháp do R. P. Poidebard phát minh ở Thượng Jezirèh của Syria, cho phép tìm thấy dấu vết của các công trình hoặc toà nhà đã biến mất trong một thời gian rất dài.

Thật là thú vị vì bức ảnh còn ghi lại dấu tích thời thuộc địa rất đẹp đẽ qua sự thành lập một đồn điền cao-su được thực hiện bởi công sức của đồng bào Việt-Nam của chúng ta và một chủ nhân phụ nữ

người Pháp, bà Souchère với trái tim rộng lớn, người đã hoàn thành một công việc tuyệt vời và hiệu quả ở đó: Một đồn điền cao-su, nơi có những hàng ngàn cây cao-su đang trở hoa đầy ấn tượng.

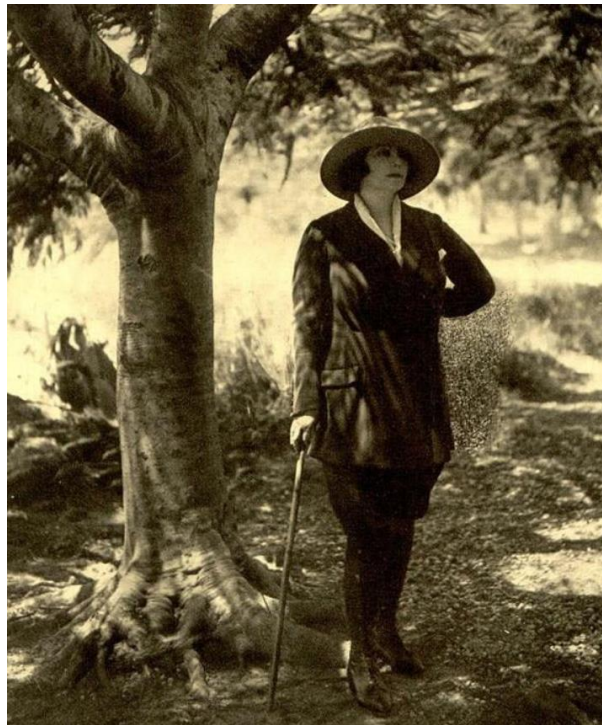

Khởi đầu vào năm 1910, khu rừng nguyên sinh này đầy áp những bụi cây rậm rạp, đầm lầy được dọn sạch và trồng lên với những hàng cây cao-su trong hoàn cảnh khó khăn do một đội cu-li người An-Nam.

Trong nhiều tháng, đêm ngủ trong túp lều rom bị lũ côn trùng, đặc biệt là muỗi, chúng thường bay vòng vo khiến không ngủ được, bà Souchère lần hồi đã khắc phục được cuộc sống nơi rừng thiêng nước độc! Rồi thì ngày qua ngày, bà đã quen dần, học ngôn ngữ của người bản địa, phong tục của họ, khám phá từng chút một tinh thần và tâm hồn của họ; và hơn thế nữa, bà cũng học cách khiến mình được yêu thương và tôn trọng.

Sáu chục ngàn thước cao-su đã vươn thân dẻo lên trời, nơi mũ đang kết hạt dưới vỏ, thì một ngọn lửa rừng bùng lên lan rộng khắp đồng bằng, đến đồn điền, nuốt chửng nó trong một ngày, chỉ để lại đồng tro tàn trên mặt đất hoang vắng. Nhưng mà, nơi người phụ nữ dũng cảm cao quý này, bà Souchère vẫn quay trở lại làm việc và nhanh chóng phục hồi lại nền tảng đã mất.

Sau đó là chiến tranh ập đến. Bất chấp những lời cảnh báo của quan chức tỉnh thông báo cho bà chủ đồn điền về sự hiện diện trong vùng của những nhóm thổ dân nổi loạn, bà Souchère đã từ chối rút lui. Nhờ được yêu mến bởi những cư dân mà bà đã giúp đỡ hoặc làm việc, bà ấy cảm thấy rằng mình không gặp nguy hiểm.

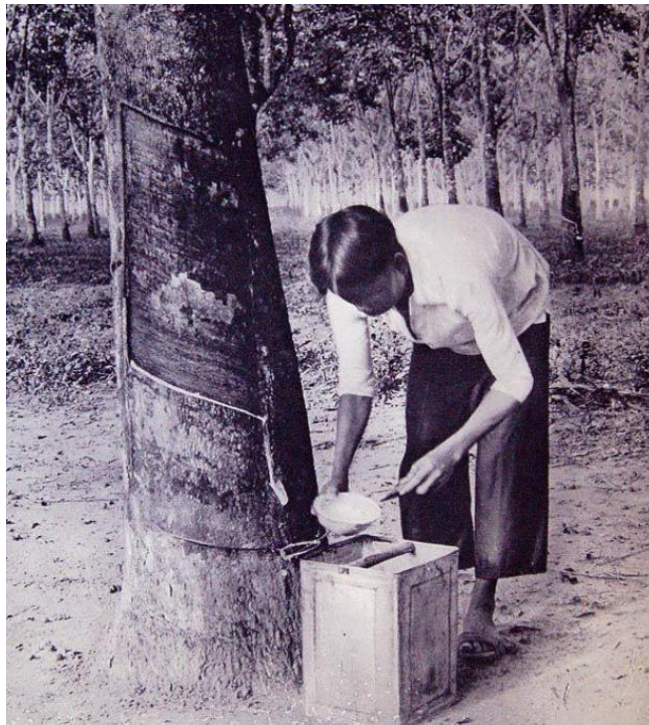

Tuy nhiên, một cuộc đột biến đã bùng nổ ra. Bất chấp lời khuyên của những nhà chức trách địa phương, người phụ nữ Pháp đầy gan dạ này quyết định đi tìm thủ lãnh nhóm thổ dân nói chuyện

với họ. Được chào đón bởi một loạt đá, bà ấy không yếu đi và tiến bước: “Giết tôi đi,” bà ấy hét lên với họ, “nếu bạn dám!” Thái độ này, lòng dũng cảm đã gây ấn tượng mạnh mẽ nhất.

Kể từ đó, uy thế của bà tăng lên và cũng như sinh hoạt khu đồn điền càng ngày càng phát triển. Công nhân của bà gọi bà là “người mẹ đáng kính của chúng tôi”; mà đối với người An-Nam, đó là một bằng chứng đặc biệt về sự tôn trọng và ngưỡng mộ.

Với sự điềm tĩnh và quyết tâm, bà có được tất cả. Bà biết học hỏi và trải nghiệm rằng người An-Nam rất nhạy cảm với sự tôn trọng và tình bạn. Thời kỳ thuộc địa, họ thường bị cai trị, đối xử tồi tệ bởi những người bản địa tham nhũng của các trung tâm lớn.

Những người làm cu-li, ngoài nhà ở, còn nhận được khẩu phần gạo hằng ngày là 700 gr. và mức lương lao động từ 40 đến 60 xu. Công nhân và vợ của họ được chăm sóc y tế miễn phí. Cuối cùng,

mỗi người trong số họ có một tài khoản tiết kiệm được tạo thành từ các khoản thanh toán hỗn hợp và bằng nhau từ người sử dụng lao động và người lao động.

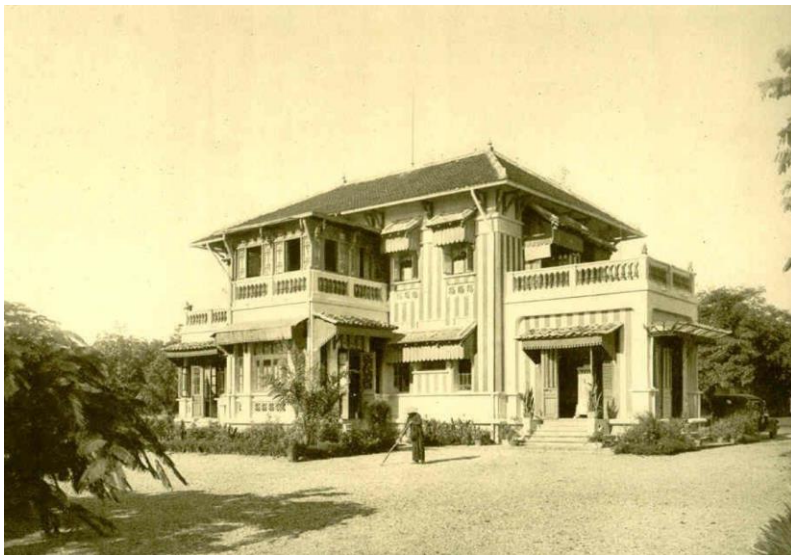
Bà Souchère chứng minh đã phục vụ đất nước Pháp một cách xuất sắc: “Sự tôn trọng nhân phẩm và tinh thần công lý được hỗ trợ bởi sự kiên quyết tận trọng, người Pháp có thể hợp tác với người bản địa và ràng buộc họ trung thành với nhiệm vụ bằng nền văn minh của Pháp quốc”.

Tiếc thay, bà Souchère, một phụ nữ Pháp, chủ nhân đồn điền cao-su ở Long-Thành, Biên-Hoà ở Nam-Kỳ, bị một nhóm quân đội bắt cóc bảy mươi năm trước.

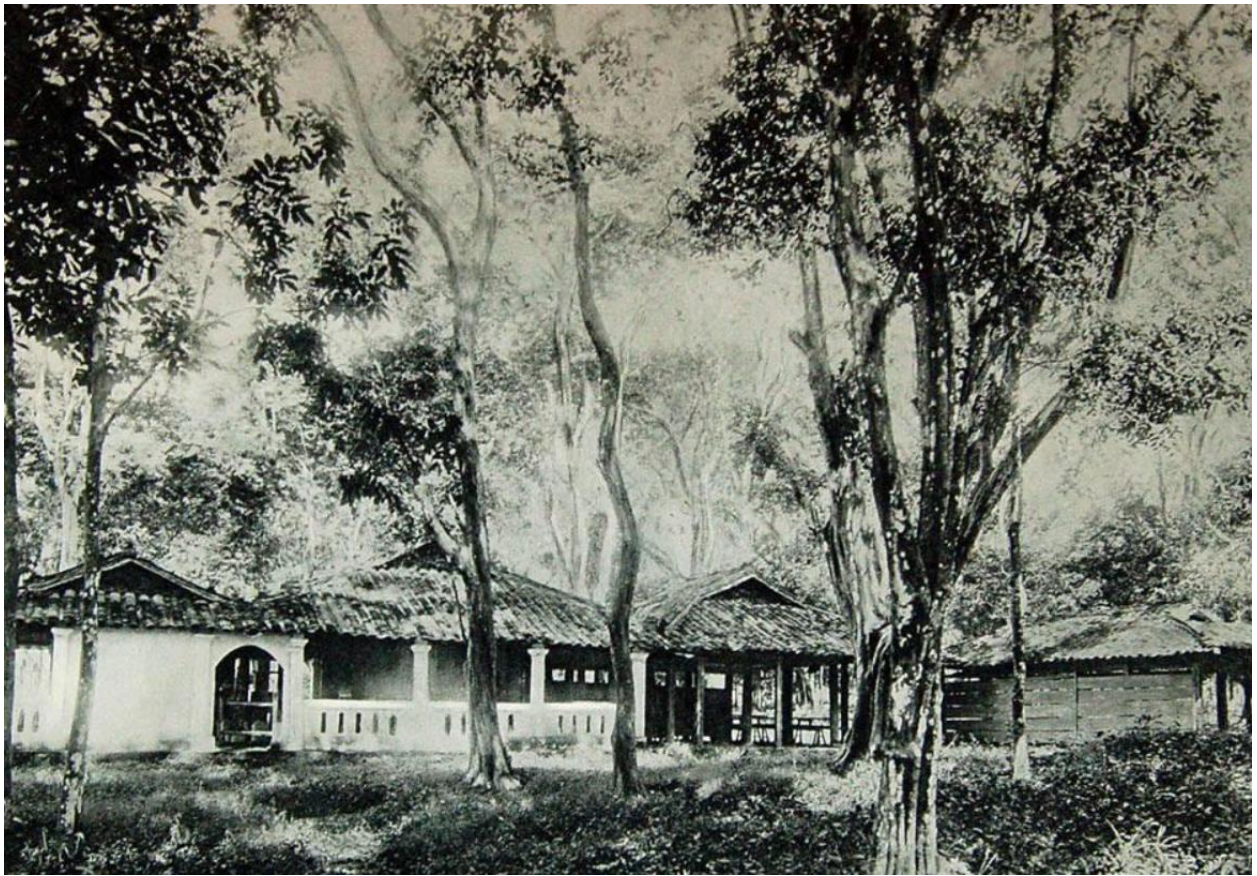
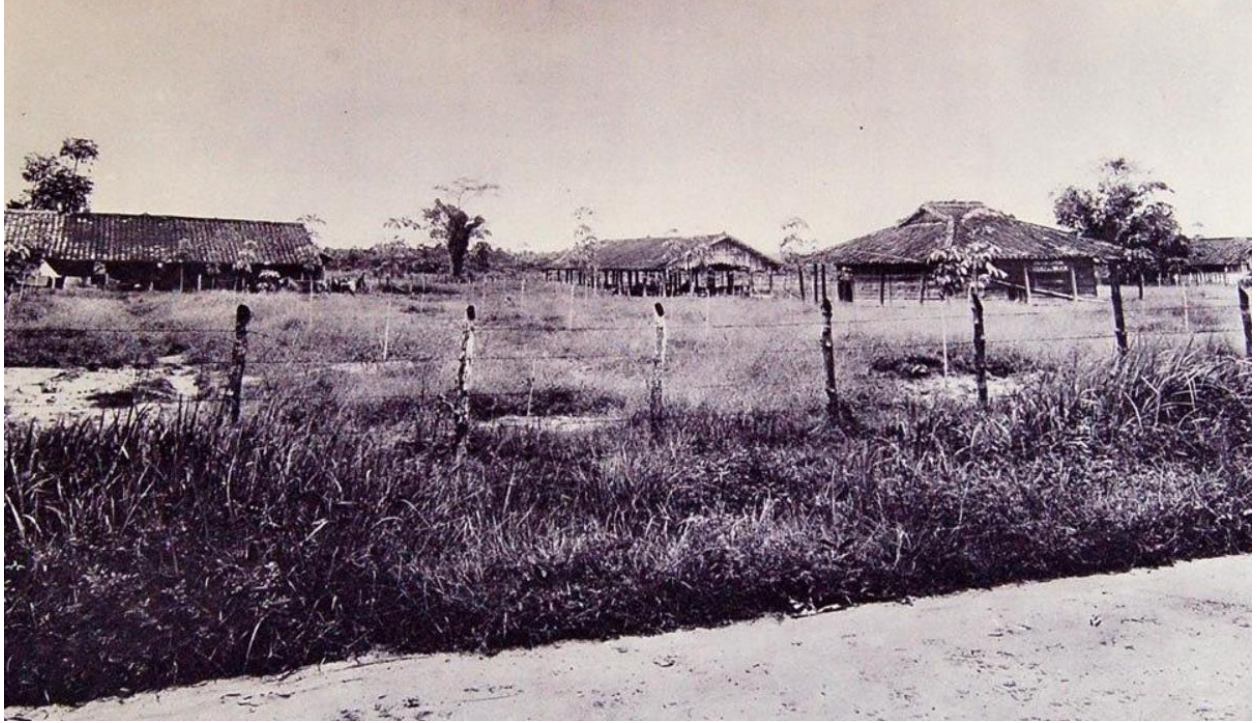
Giờ đây, dấu vết của khu vực này vẫn có thể được nhìn thấy.

Huỳnh H. Hiền

Sưu tầm theo Une femme planteur: Mme de la Souchère - La Princesse de l'hévéa

SYNDICAT DES PLANTEURS DE CAOUTCHOUC DE L'INDOCHINE
(Septembre 1922)

— 1er Août 1932 — Visite des plantations de Suzannah, Annam, Cam. Tran par M. le Gouverneur G^l de l'Indochine. —
 Rocard Robert de la Cille Chollet
 L'hevetton Mingot Tajasque Damico Rousseau Goussier Montlac Ruzny Birnie Soule Berthier Rebeau Bourrin
 Yves Henry Diehlon Europe Mme de la Touchère Goussier Pasquier Mme Birnie Pages Mathieu de Ligandis Brives